

rikanci. — Bismark je v državnem zborni očital, da liberalci povsod delajo na to, da bi cesarje in kralje odpravili in republike osnovali, kder bi si oni žepo polnili. Tega pa on ne bode trpel, dokler bo še kaj živ. — Francozi so Kitajce natepli v Tonkinskem, vzeli mesto Bak-Ningh; Kitajci so slabi vojaki in so sramotno bežati začeli, ko so slišali francoske puške in kanone pokati. Mahdijevi Arabi v Afriki so pa pravi junaki. Njihov Digma-paša je Angleže blizu Suakima napal, eno brigado razdeval, okolo 200 Angležev pobil, da so ti začeli bežati zapustivši kanone. Sedaj pritisnete pa dve novi brigadi, Angleži vržejo Arabe, pridobijo kanone zopet in postreljajo okolo 3000 sovražnikov. Vkljub tej zmagi se pa Angleži od morja daleč v deželo nikakor ne upajo. — Italijanski minister Sella je naglo umrl. — Španskega kralja skušajo republikanci zopet iztirati. Mnogo oficirjev bilo je v zaroto zapletenih pa reč se je izvedela in je njihov glavač, general Tarre, uže pod ključ djan. — Angleški minister Gladstone je zbolel. Za njim utegnejo konservativci priti do oblasti.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slov. Štajerskem.

Uže l. 1678 začela so se na nebu in zemlji prikazovati nevarna znamenja. Po letu je bila nestrpeljiva vročina, — pa vkljub temu vedno bolj mokrotno. Vsled strašnih ploh, ki so se avgusta vlivale, narastle so na spodnjem Štajerskem vse reke ter napravile semtertje mnogo škode. V jeseni vlačile so se smradljive megle po zemlji in kužile zrak, ki je bil zelo nezdrav. Pri slov. Gradci in tudi niže Maribora umrli so nekteri prav naglo — s sumljivimi znamenji, — v Celji pa je davila in morila uže nesrečna kuga. Zato so se tudi v Mariboru bali, da njim bo novo leto morivko prineslo. Pa l. 1679 še za Maribor ni bilo posebno nesrečno, dasi ravno je vreme v tem letu bilo zelo nenavadno in nezdravo. V Ruški okolici imeli so sicer neko nalezljivo bolezen pri sv. Lovrenci v puščavi pa mesca julija uže tudi kugo, — ali ta še v tem letu ni razsajala tako hučo, kakor l. 1680 in naprej.

Soditi po poročilih, davila je kuga najpred ob koroški in nemško-slovenski meji ter je prišla za Dravo v Maribor. Od ondot se je razširila ne le po Dravskem polji, ampak tudi po Slov. goricah.

V Soboti začeli so ljudje za kugo umirati uže v spomladi l. 1680 in preden se je leto končalo, stalo je več hiš praznih. Nekteri so trdili, da so kugo dobili vsled zavživanja kruha, kterege so si bili iz nezrelega in na peči posušenega žita spekli, drugi so pa bolezen pri-

pisovali strupeni sapi, ki je s Koroškega bila čez gore pihnila; — sploh je bilo med ondotnim ljudstvom še od časa tako imenovanih skakavcev mnogo vraž in krivih ver. Kot zdravilo proti kugi rabili so borovico in sladki janež, na kužne rane so pa polagali posušene krapavice. Je kdo umrl, so ga takoj z železnimi vilami na gare vrgli in odpeljali na pokopališče.

Strašno moralo je biti pri sv. Lovreci v puščavi, kajti ondi jih je od avgusta do konca decembra l. 1680 umrlo za kugo 382 in sicer: v avgustu 55, med njimi dne 19. avgusta tudi župan Franc Prikhl, septembra 111, oktobra 131, novembra 67, in decembra 18. Kaplan o. Avguštin Ternošek, benediktinec od sv. Pavla na Koroškem, bil je od vlade imenovan kužni duhovnik. Trpel je mnogo, pa si tudi nabral nevenljivih zaslug za večnost.*)

V Mariboru oglasila se je kuga uže mesca junija l. 1680. Pa vkljub temu, da je v mestu in predmestju umrlo več oseb, večinoma prav naglo, se za to ni nihče zmenil. Reklo se je, da so imeli vročinsko bolezen. In tako se je zgodilo, da se je kužni strup vedno bolj širil in celo mesto okužil.

Proti koncu mesca junija bilo je videti, kakor bi kuga hotela prenehati, a kmalu je začela moriti z novo močjo. V veliki bolnišnici, ki je stala nedaleč od kužnega pokopališča umrli so v nekterih dnevih ne le vsi strežniki, pogrebci in grobarji, ampak tudi nekteri zdravniki in duhovniki; pa tudi zunaj ni bilo bolje. Zato se je polastil ljudi tolik strah, da za najboljše plačilo ni bilo dobiti človeka, ki bi hotel bolnikom streči in mrličje pokapati. Morali so nje k temu prisiliti.

Še le dne 23. junija je vlada v Gradec zvedela, kako žalostno se v Mariboru godi. Takoj je ukazala tamošnjemu zdravniku dr. Jerneji Tacco, naj njej o razmerah v Mariboru poroča. Iz njegovega poročila posnamemo tukaj le nektere stvari: (Konec prih.)

Smešnica 12. O priložnosti sv. birme vprašajo župnik starega moža: Vi oče! povejte nam lucke ali tuje grehe. Starček vstane: Sklene svoje roke in tako-le odgovori: gospod! jaz svojih lastnih grehov nevem, kako pa bi te še lucke ali „ptujske“ grehe mogel vedeti. Snežnički.

Razne stvari.

(Javna zahvala.) Ljutomerski uradniki, duhovniki, tržani in učitelji so na uljudno prošnjo šolskega vodstva v množenje bukvarne za deško in dekliško šolo blagovolili darovati

*) J. Orožen, das Bisthum und die Diözese Lavant I. 407.

zdatni znesek 45 fl. 20 kr., za kar jim vodstvo izreka prisrčno zahvalo.

(Občni zbor) obhaja sadjerejsko društvo cesarjevič Rudolfovo pri sv. Jurji ob južnej železnici dne 27. t. m. m. ob 2. uri popoldne v gosp. Nendelnovej hiši.

(Zlata Praha) najlepši ilustrirani česki list objavlja v zadnji številki tudi sestavek o Slovencih in njihovem duševnem delovanju. List stane 1/2 leta 4 fl. 90 kr. Administracija je v Pragi, v Karlovem namestju č. 34.

(Nesrečni rudokopi.) V Ojstrem si je Jožef Goznik desno bedro zlomil, Andrej Bukošek desno stegno, v Trbovljah J. Korošec eno rebro, I. Bezenšek bil na glavi ranjen Jurij Dolinšek palec poškodoval in Marija Bregant desno roko zlomila.

(Celjani) naredili so pri hranilnici 35000 fl. dolga, da si postavijo nemški teater. Znani „Narrenturm“ tedaj ni za teater, čeravno za komedije ni boljšega hrama v mestu.

(Savinjska posojilnica) je načelniku g. Hausenbihlerju pa kasirju g. Grohmanu dne 9. marca izrekla zahvalo in jima 140 fl. nagrada priznala. Vrla gospoda pa sta ovi denar darovala: 50 fl. požarne straži v Žavci, 30 fl. šolske knjižnici, 20 fl. dirkarskemu odboru, 15 fl. za šolski vrt in 25 fl. za olepšanje trga po društvu, ki se snuje.

(Sv. misijon) priredili so č. g. nadžupnik F. Frölich pri sv. Križi pri Slatini, ki so ga 1—9 sušca t. l. opravljali č. g. lazaristi. Udeležba bila je velika. Najprisrčnejšo zahvalo č. g. nadžupniku in častitim lazaristom izrekajo hvaležni farani.

(V Kotljah) so na pepelnico pijanci pusta pokopali, eden je križ nosil, drugi kot duhoven latinsko cerkveno petje oponašal, ostali pa jokali, peli in spakovali se ter naposled pusta, pijanega deda, v vodo vrgli, kder bi se bil utopil, ko bi ljudje ne prišli in ga ne izvlekli.

(Jurklošterčani) so baje vendar le prisiljeni novo šolo staviti in se za 20—25000 fl. v dolgove pokopati?

Loterijne številke:

V Trstu 15. marca 1884:	25, 20, 90, 63, 35
V Linci " "	83, 10, 62, 30, 46
Budapešt " "	48, 81, 58, 9, 13

Prihoduje srečkanje: 29. marca 1884.

Natečaj.

Služba ravnatelja razpisana je na deželske sadje- in vinorejske šoli v Mariboru. Prošniki naj svoje prošnje vložijo konči do 15. aprila 1884 pri deželnem odboru štajerskem. Več pové oznanilo v 10. številki „Slov. Gospodarja“.

2-2

Oznanilo.

Novemu šolskemu posloplju v št. Martinu pri Slov. Gradci so stroški nastavljeni na 11936 fl. 47 kr. Delo se da enemu podjetniku.

Kdor hoče toraj vse delo prevzeti, naj svojo ponudbo pismeno in zapečatano podpisane mu krajnemu šolskemu svetu dpošlje do 6. aprila 1884 in 3. ure popoldne. Na pozneje vložene ponudbe se ne bode oziralo.

V pismu morajo ponudbe s številkami in črkami zaznamenovane in od ponudnika lastno-ročno podpisane biti, ob enem: kde je doma in kdo je. Vsak mora 1193 fl. 67 kr. vadija priložiti ali v gotovih denarjih ali hranilničnih knjižicah ali državnih dolžnih pismih. Osem dni pozneje se ponudniku naznani, kaj se je bilo sklenilo.

Črteži, proračuni stroškov in pogoji so ob uradnih urah na ogled v pisarni okrajnega odbora v Slov. Gradci.

Krajni šolski svet št. Martin pri Slov. Gradci,
dne 13. marcija 1884.

M. Karner,
načelnik.

Vsem, kateri so se pogreba ranjkega soproga, očeta, oziroma brata, svaka gospoda

Jožef-a Mikuš-a

tržana v Gornjemgradu

v toliko lepem številu udeležili ali drugače svojo sočutno omilovanje izrazili, kakor vsem Gornjegradčanom in drugim znancem in prijateljem, ki so se iz Mozirja, Rečico, Bočne, Noveštife in od drugod k sprevedu potrudili in gg. pevcem za mili nagrobnici izreka najprisrčnejšo zahvalo

Žalujoča rodbina.

V Gornjemgradu, dne 15. marca 1884.

3-3

Razpis službe.

Podpisani okrajni odbor razpiše začasno službo tajnika za okrajni zastop Vranski z letno plačo 400 fl. Prosilec, ki mora biti poštenega zadržanja, naj dokaže zmožnost v političnem uradovanju; biti mora popolnem večš slovenskega jezika v govoru in sestavku (konceptu) ter zahteva se tudi znanje nemškega jezika.

Zraven te razpisane službe lahko prevzame tudi poslovanje pri županstvih na Vranskem in sv. Jeronimu.

Prošnje naj se oddajo do 31. marca podpisane mu uradu,

Okrajni odbor Vranski dne 29. febr. 1884.